

En utskrift från Dagens Nyheter, 2016-04-02 09:55
Artikeln ursprungsadress: <http://www.dn.se/kultur-noje/konstrecensioner/dissensus-oliktankande-i-nutidskonsten-pa-kiasma-helsingfors/>

DAGENS NYHETER.

Kultur & Nöje

”Dissensus – oliktänkande i nutidskonsten” på Kiasma, Helsingfors

Publicerad 2015-12-14

Träskulpturer ur Kader Attias installation "Culture, another nature repaired". Pirje Mykkänen/Finlands Nationalgalleri Foto: Foto: Finlands Nationalgalleri / Pirje Mykkänen

På Kiasma visas nu en internationell grupputställning med en dystert samhällsanalys. Skönt att den ändå kan vara så underhållande, tycker Sebastian Johans.

Konst

”Dissensus – oliktänkande i nutidskonsten”

Kiasma, Helsingfors. Visas t o m 20/3

Det finns något resignerat över den franska konstnären Kader Attias stora vanställda ansikten i trä som placerade i en gles ring upptar en sal på Kiasma, museet för nutidskonst i Helsingfors. Skulpturgruppen är en del av Attias stora dokumentation av skadade och nödortfött hopplappade soldater från första världskriget och bär ett dubbelt tilltal. Att det som gått sönder faktiskt kan repareras inger ett visst hopp, men det är samtidigt nedslående att ett systemkritiskt projekt som bygger på ett krig för 100 år sedan känns dagsaktuellt.

Parallellt med det ovan nämnda kriget slog modernismen igenom och med den lämnade konsten definitivt en historisk roll som registrerande och tyst äreminne, och blev en aktiv part i de ämnen den tog upp.

Men hur effektiv är den egentligen som en yta för debatt, aktivism och kollisioner? Det är den drivande frågeställningen i Kiasmas satsning på ”Oliktankande i nutidskonsten”, som bygger på den franska filosofen Jacques Rancières begrepp ”dissensus”. I korthet går det ut på att det är bättre att enas om att vara oense än att söka ett förljuget koncensus. Utställningens 19 deltagare representerar en mängd infallsvinklar på temat.

Den samiska gruppen Suohpanterror är direkt aktivistiska och approprierar i en serie affischer kända propagandabilder och ger dem ett samiskt innehåll. Österrikiska Tanja Boukals stora Melilla-projekt har också ett tydligt ärende och diskuterar den pågående flyktingkrisen genom att i flera medier närma sig den nordafrikanska staden Melilla som ligger i Marocko men tillhör Spanien och följaktligen har blivit en tydlig representation av det gated community som EU utgör. Boukal återskapar bland annat i en serie fotografier gömställen i bilar som människor har använt sig av för att komma in i Melilla, och angriper i en serie starka broderier det staket, eller ”skyddsmur”, som omger staden.

Den brasilianska duon Cinthia Marcelle och Tiago Mata Machado söker i stället ett slags upploppens estetik genom videon ”The century”, som visar en tom gata som succesivt fylls av rök, stenar och skräp som kastas in i bilden. Det gör också irländska Tom Molloy i sin mäktiga men uppgivna ”Protest”, en drygt tio meter lång hylla täckt av små figurklippta fotografier av demonstranter som är hämtade från olika sammanhang. Lilleputtarna bildar en ström av åsikter som inte nödvändigtvis är samstämmiga och det är tydligt att aktivismen har ett visuellt språk. Om någon lyssnar är mer oklart.

Utställningen drivs av en slående kontrastverkan. Cristina Lucas film ”La liberté raisonnée” gör en elegant intervention i konsthistorien genom att dramatisera Delacroix berömda 1800-talsmålning ”Friheten på barrikaderna”. I målningen triumferar en barbröstad inkarnation av Frankrike med trikoloren i topp, medan hon i Lucas längre sekvens strax därpå blir ihjälslagen av de barn som omger henne i bilden.

I rummet intill vråker sig en väldig installation av Jonathan Meese, som genom ett kaos av skändade skyltdockor, spetsklädda korvar och diverse bråte går till ett anarkistiskt angrepp på det mesta och utropar konstens diktatur. Visuellt slagkraftigt, men inte särskilt innehållsrikt.

”Dissensus” landar i en bred och oprecis helhet. Men med sin dystra samhällsanalys är utställningen sorgligt aktuell, och även om det tar emot en smula är det skönt att konstatera att en så illavarslande samtidsdiagnos kan serveras med så mycket underhållning.

Sebastian Johans

konst@dn.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt